

تدبر در حدیث و سیره معصومین (علیهم السلام) - استاد ضرابی

بسم الله الرحمن الرحيم وصلى الله على محمد وآله الطاهرين

شب هشتم محرم ۱۴۴۲ مطابق با پنج شنبه ۱۳۹۹/۶/۶

السَّلَامُ عَلَى الْمُجَرَّعِ بِكَاسَاتِ الرَّمَاحِ ، السَّلَامُ عَلَى الْمُحَامِي بِلَا مُعِينٍ ، السَّلَامُ عَلَى الشَّيْبِ الْخَضِيبِ -
سلام به کسی که از جام های نیزه ها سیراب شد، سلام بر حمایتگر بی یاور، سلام بر محاسن به خون
خضاب شده

امام حسین (ع) فرمود: «لَقَدْ خَابَ مَنْ رَضِيَ دُونَكَ بَدَلًا - هرکس به غیر تو دل ببندد، زیان کرده
است». (بحار الانوار، ج ۹۵ ص ۲۱۶ ح ۳)

موضوع تدبر:

تدبر در این است که چه کنیم به غیر خدا دل نبندیم؟

پاسخ:

امام حسین علیه السلام در دعای عرفه خود می‌فرماید: «أَنْتَ الَّذِي أَزَلْتَ الْأَغْيَارَ عَنْ قُلُوبِ أَحِبَّائِكَ
حَتَّى لَمْ يُجِبُوا سِوَاكَ . . . - این تویی که اغیار را از دل های دوستان زدودی تا آن که جز تو را
دوست نداشتند . . . آن که جز تو را به جای تو پذیرفت ، زیان کرد .»

اگر در جملات امام دقت شود خود امام پاسخ این سؤال را داده است و دلیل اینکه کسی جز خدا را در
دل نپذیرفته، بیان نموده : امام حسین (ع) : «كَيْفَ يَسْتَدِلُّ عَلَيْكَ بِمَا هُوَ فِي وَجُودِهِ مُفْتَقِرٌ إِلَيْكَ ؟ أَيْ يَكُونُ
لِغَيْرِكَ مِنَ الظُّهُورِ مَا لَيْسَ لَكَ حَتَّى يَكُونَ هُوَ الْمُظْهَرُّ لَكَ ؟ ... عمیت عین لا تراک علیها رقیبا... -
چگونه با چیزی که خود در وجودش نیازمند توست ، برای وجود تو دلیل آورده شود؟ آیا چیزی
هست که آشکارتر از تو باشد تا وسیله آشکار کردن تو باشد؟ کور باد آن چشمی که تو را مراقب و
نگهبان خود نبیند.» (دعای عرفه ، بحار الانوار، ج ۹۸، ص ۲۲۶)

براستی وقتی حسین علیه السلام غیر محبوبش نمی‌بیند چگونه به غیر او دل ببندد؟ می‌توان نتیجه را
گرفت که راه دل نبستن به غیر او، دست یافتن به این معرفت ناب حسینی است.

با قدم برهان متین، اولاً باید این معارف را به عقل رسانید و بعد از اقتناع عقلی و با انس و تکرار،
مطالعه قرآن و روایات، آیات طبیعی و انفسی و تدبر در آنها، به دل رسانید. و دل را که حرم کبریایی
است ، از بت‌های دروغین زدود. همان فتح الفتوحی که نمادش فتح کعبه در تاریخ اسلام است.
همانطور که پیامبر خدا بعد از مجاهدت‌های بسیار خانه خدا را از معلقه‌ها و بت‌ها، زدود.

نقشه این راه در تعالیم اهل بیت علیهم السلام این است که اول باید ظاهر را اصلاح کرد، مطابق با
شریعت مقدس نبوی. بعداً نوبت به پاک کردن قوای باطنی اعم از قوه خیال، واهمه، حافظه، متصرفه
و فاکره، می‌رسد، همه این قوا باید انسان را در پیمودن راه خدا یاری کنند، یله و رها نباشند و ابزار

دست شیطان نشوند. بعدا باید خود را به قلب رسانید. همانجا که اگر پاک شد، محبوب در آن میهمان می شود.

برو تو خانه دل را فرو روب مهیا کن مقام و جای محبوب
چو تو بیرون شوی او اندر آید به تو بی تو جمال خود نماید

هم در حکمت متعالیه و هم در عرفان اسلامی بزرگانی زحمت کشیده‌اند و همچون سقایی این معرفت ناب را از سرچشمه آن، یعنی اهل بیت عصمت و طهارت دریافت کرده، هم خود نوشیده‌اند و هم سقایی کرده، به تشنگان نوشانده‌اند. این مائیم که باید کمر همت ببندیم و در تحصیل آن همت کنیم. شرایط زندگی را بطوری تغییر دهیم تا بتوانیم به این مقصود متعالی برسیم و محروم نشویم.

امام حسین (ع) فرمودند: «إِنَّ النَّاسَ عَبِيدُ الدُّنْيَا وَ الدِّينُ لَعَقٌّ عَلَى أَلْسِنَتِهِمْ يَحُوطُونَهُ مَا دَرَّتْ مَعَائِشُهُمْ فَإِذَا مُحْصُوا بِالْبَلَاءِ قَلَّ الدَّيَّانُونَ». - به راستی که مردم بنده دنیا هستند و دین لقلقه زبان آنهاست، تا جایی که دین وسیله زندگی آنهاست، دین دارند و چون در معرض امتحان قرار گیرند، دینداران کم می شوند.» (تحف العقول، ص ۲۴۵)

روضه: وداع حضرت علی اکبر

وقتی علی اکبر خدمت امام آمد و اجازه میدان رفتن خواست. امام به او اجازه داد. علی اکبر به طرف میدان حرکت کرد. در این هنگام امام نگاه مأیوسانه‌ای به او کرد و به گریه افتاد. و مُحاسن شریفش را بطرف آسمان بلند کرد و فرمود: خدایا! گواه باش! که بر این قوم، شخصی به مبارزه آنان می رود، که در شکل و اخلاق و سخن شبیه ترین به پیامبر توست. هر گاه دلتنگ پیامبر می شدیم، بصورت این جوان نگاه می کردیم.

سلام و درود بی پایان بر صورت و سیرت پیامبرگونه‌ات.

ای تجلی صفات همه ی برترها چقدر سخت بُود رفتن پیغمبرها
قد من خم شده تا خوش قد و بالا شده ای بخدا عشق پدر نیست کم از مادرها
سر راهت دم آن خیمه کمی راه برو تا که آرام بگیرند کمی خواهرها
مادرت نیست اگر، مادر سقا هم نیست عمه ات هست به جای همه ی مادرها

صلی الله علیک یا ابا عبد الله